

SaferInternet4Kids.gr

WWW

ΓΙΑ ΕΝΑ ΑΣΦΑΛΕΣΤΕΡΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Εκπαιδευτικό Εγχειρίδιο Καλού Ψηφιακού Πολίτη

Δ, Ε & ΣΤ Δημοτικού

Εγχειρίδιο Μαθητή

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΝΟΤΗΤΑ 1

ΣΩΣΤΟΣ ΨΗΦΙΑΚΟΣ ΠΟΛΙΤΗΣ

Όλοι μας από πολύ μικρή ηλικία μέσα από την οικογένεια και το σχολείο μαθαίνουμε πως να είμαστε σωστοί πολίτες. Σήμερα που το διαδίκτυο έχει μπει για τα καλά στη ζωή μας και περνάμε πολύ από το χρόνο μας συνδεδεμένοι, είναι πολύ σημαντικό να μάθουμε πως να είμαστε και καλοί ψηφιακοί πολίτες.

Τί σημαίνει ψηφιακός πολίτης;

Ψηφιακός είναι ο πολίτης που χρησιμοποιεί την τεχνολογία με ασφάλεια, ήθος και υπευθυνότητα, προστατεύοντας τα δικαιώματα και τις πληροφορίες του καθώς και τα δικαιώματα και τις πληροφορίες άλλων όσων συμμετέχουν στον ψηφιακό κόσμο.

Δραστηριότητα 1 (Παράρτημα 1)

Ποια είναι τα χαρακτηριστικά ενός σωστού πολίτη και ποια τα χαρακτηριστικά ενός σωστού ψηφιακού πολίτη;

ΣΩΣΤΟΣ ΠΟΛΙΤΗΣ	ΣΩΣΤΟΣ ΨΗΦΙΑΚΟΣ ΠΟΛΙΤΗΣ

Απλές συμβουλές για να γίνεις ένας καλός ψηφιακός πολίτης

➔ Είμαστε ευγενικοί στο διαδίκτυο.

Οι ίδιοι κανόνες καλής συμπεριφορά που ισχύουν στην πραγματική ζωή ισχύουν και στο διαδίκτυο. Συμπεριφερόμαστε στους άλλους στο διαδίκτυο όπως θέλουμε να μας συμπεριφέρονται και εκείνοι!

➔ Σεβόμαστε τα πνευματικά δικαιώματα.

Δεν έχουμε δικαίωμα να χρησιμοποιούμε φωτογραφίες/βίντεο ή κείμενα που βρίσκουμε στο διαδίκτυο χωρίς να αναφέρουμε την πηγή. Όταν σεβόμαστε την πνευματική ιδιοκτησία των δημιουργών ανταμείβουμε τον κόπο τους και τους βοηθάμε να δημιουργήσουν και άλλα έργα. Μπορείς να διαβάσεις περισσότερα για αυτό το θέμα [εδώ](#).

➔ Προστατεύουμε το ψηφιακό μας αποτύπωμα.

Κάθε φορά που χρησιμοποιούμε το διαδίκτυο αφήνουμε πίσω μας «ίχνη», το λεγόμενο «ψηφιακό μας αποτύπωμα». Ένα αρνητικό ψηφιακό αποτύπωμα μπορεί να δημιουργήσει κακές εντυπώσεις για το άτομό μας στους άλλους. Θα πρέπει να σκεφτόμαστε πάντα, πριν κοινοποιήσουμε μια φωτογραφία: Τι θα σκεφτούν οι άλλοι για εμάς όταν τη δουν; Πως θα νιώσουμε εμείς οι ίδιοι αν τη δούμε μετά από 10 χρόνια;

➔ Προστατεύουμε την ιδιωτικότητά μας.

Δικαίωμα αλλά και υποχρέωσή μας στο διαδίκτυο είναι η προστασία των ιδιωτικών πληροφοριών μας. Όπως δε θα πούμε ποτέ σε έναν άγνωστο στο δρόμο το όνομά μας, που μένουμε ή σε ποιο σχολείο πηγαίνουμε έτσι, θα πρέπει να μην αποκαλύπτουμε τις προσωπικές μας πληροφορίες στο διαδίκτυο. Προσέχουμε επίσης το προφίλ μας να είναι ιδιωτικό ώστε να μην μπορεί ο καθένας να δει αυτά που κοινοποιούμε.

➔ Αναλαμβάνουμε δράση.

Είναι πολύ σημαντικό αν κάτι μας αναστατώσει/φοβίσει στο διαδίκτυο να το πούμε αμέσως σε έναν ενήλικα που εμπιστευόμαστε. Επίσης δε διστάζουμε να χρησιμοποιήσουμε τα εργαλεία block/report όπου κρίνουμε ότι είναι απαραίτητο.

➔ Δε διστάζουμε να αποσυνδεθούμε.

Ο καλός ψηφιακός πολίτης είναι εκείνος που ξέρει όχι μόνο να χρησιμοποιεί σωστά το διαδίκτυο αλλά και πότε να κλείσει τη συσκευή του και να μη χρησιμοποιήσει άλλο την τεχνολογία. Με αυτόν τον τρόπο προστατεύει τον εαυτό του και από «δύσκολες» καταστάσεις στο διαδίκτυο αλλά και από το φαινόμενο της υπερβολικής ενασχόλησης που μπορεί να του δημιουργήσει πολλά προβλήματα στην καθημερινότητα του όπως π.χ. κακές σχολικές επιδόσεις, απομάκρυνση από τους φίλους του κ.α.

Δραστηριότητα 2 (Παράρτημα 2)

Ποιές από τις παρακάτω έννοιες θεωρείτε ότι αποτελούν δικαιώματά σας και ποιες υποχρεώσεις σας στο διαδίκτυο; Υπάρχουν κάποιες που είναι και τα δυο;

Γνώση, ευγένεια, ισοτιμία, σεβασμός, αναφορά, αξιόπιστη πληροφόρηση, ελευθερία στην έκφραση, ιδιωτικότητα, σεβασμός στο διαφορετικό, πρόσβαση, ασφάλεια, αλληλεγγύη, συναίνεση.

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ	ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Παίζω και Μαθαίνω (Παράρτημα 3, 4 & 5)

Ατομικά ή σε μικρές ομάδες ασχοληθείτε με τις παρακάτω δραστηριότητες.

Δραστηριότητα 1, 2 & 3

https://saferinternet4kids.gr/nea/activities_bts2023_primaryschool

Ώρα για κουίζ

<https://saferinternet4kids.gr/quiz-saferinternet4kids/quiz-e-st/>

Πρόταση εργασίας (project):

Δημιουργήστε ένα PowerPoint / μια ταινία μικρού μήκους / κινούμενα σχέδια / μια αφίσα σχετικά με το τι χρειάζεται για να είστε καλός πολίτης στο διαδίκτυο. Κοινοποιήστε την εργασία σας στην ιστοσελίδα του σχολείου σας ή στο πλαίσιο μιας μικρής εκδήλωσης παρουσιάστε την στους συμμαθητές σας.

Και τι γίνεται όταν τα δικαιώματά σου καταπατώνται;

Υπάρχουν πολλές περιπτώσεις όπου τα δικαιώματά σου στο διαδίκτυο μπορεί να καταπατηθούν, είτε σε ηθικό επίπεδο είτε ακόμα και σε νομικό επίπεδο. Μπορείτε να σκεφτείτε κάποιες από αυτές;

ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑ

Για σοβαρές περιπτώσεις μπορείτε να απευθυνθείτε στη Δίωξη Ηλεκτρονικού Εγκλήματος της Ελληνικής Αστυνομίας (<https://bit.ly/32rsoDa>, τηλ 11188), είτε να κάνετε καταγγελία ακόμη και ανώνυμα στη [Safeline.gr](https://www.safeline.gr). Επίσης, όλα τα κοινωνικά δίκτυα διαθέτουν εργαλεία μέσω των οποίων μπορεί κανείς να μπλοκάρει ή να καταγγείλει κάποιον ή κάτι που τον ενόχλησε. Περισσότερες πληροφορίες για το πώς κάνουμε αναφορά/block μπορείτε να βρείτε [εδώ](#).

ΕΝΟΤΗΤΑ 2

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΩ ΜΕ ΣΕΒΑΣΜΟ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Δραστηριότητα 1

Ποιόν τρόπο επικοινωνίας προτιμώ;

Επικοινωνία πρόσωπο με πρόσωπο	
Επικοινωνία μέσω τηλεφώνου	
Επικοινωνία μέσω μηνυμάτων/chat	

Δραστηριότητα 2

Ποια τα θετικά και ποια τα αρνητικά των παραπάνω τρόπων επικοινωνίας;

	ΘΕΤΙΚΑ	ΑΡΝΗΤΙΚΑ
Επικοινωνία πρόσωπο με πρόσωπο		
Επικοινωνία μέσω τηλεφώνου		
Επικοινωνία μέσω τηλεφώνου Επικοινωνία μέσω μηνυμάτων/ chat		

Δραστηριότητα 3

Διάβασε τα παρακάτω μηνύματα. Πόσο εύκολα μπορεί να παρερμηνευτεί το νόημα όσων θέλουμε να πούμε μέσω ενός μηνύματος; Αν η κάθε συνομιλία γινόταν πρόσωπο με πρόσωπο θα μπορούσε να παρερμηνευτεί πιο δύσκολα; Πόσο σημαντικός είναι ο τόνος της φωνής μας;

➡ ΜΗ ΜΙΛΑΣ ΑΛΛΟ!

➡ ΓΙΑΤΙ ΦΩΝΑΖΕΙΣ;

➡ ΤΙ ΘΕΣ ΝΑ ΠΕΙΣ ΜΕ ΑΥΤΟ;

➡ ΠΑΡΕ ΜΕ ΤΗΛΕΦΩΝΟ!

Δραστηριότητα 4

Χωριστείτε σε δύο ομάδες και διαβάστε το παρακάτω μήνυμα από την ομαδική μιας τάξης. Ποιες είναι οι αρνητικές συμπεριφορές στη συζήτηση; Πώς θα μπορούσαν να ειπωθούν τα αρνητικά σημεία της συζήτησης με έναν πιο θετικό τρόπο;

Μας είπε ο Δ/ντης ότι θα πρέπει να ορίσουμε μια ημερομηνία που μας βολεύει όλους για να πάμε να καθαρίσουμε την ακτή. Εγώ ως πρόεδρος του πενταμελούς προτείνω την Κυριακή 7 Μαρτίου. Τι λέτε; Σας βολεύει όλους;

Και ποιος είσαι εσύ που αποφασίζεις για όλους μας; Σαν πολύ αέρα δεν έχεις πάρει;

Δεν αποφάσισα, πρότεινα! Και μάλιστα σας ρώτησα και περιμένω την απάντησή σας για να αποφασίσουμε όλοι μαζί.

Ναι, ναι σιγά μην πρότεινες. ΑΠΟΦΑΣΙΣΕΣ! Εγώ θέλω να γίνει τον Μάιο! Και όποιος έχει αντίθετη άποψη θα έχει να κάνει μαζί μου...

Τον Μάιο, δε βολεύει. Πολλά παιδιά δίνουν δίπλωμα αγγλικών!

Εσύ ΜΗ ΜΙΛΑΣ! Είσαι κορίτσι... Τα κορίτσια δεν αποφασίζουν!

Μα τι λες; ΣΤΑΜΑΤΑ ΠΙΑ! Τι σημαίνει είσαι κορίτσι; Όλοι έχουμε ίσα δικαιώματα.

Χαχαχα! Κοίτα ποιος μιλάει! Τώρα θα ανεβάσω εκείνη την άθλια φωτογραφία σου από το δημοτικό για να δουν όλοι πόσο χαζός είσαι! Έχεις και άποψη...

Συμβουλές για μια σωστή διαδικτυακή επικοινωνία

- ➔ Δε ξεχνάμε ποτέ ότι στην άλλη πλευρά της συνομιλίας μας βρίσκεται ένας άνθρωπος, άρα σκεφτόμαστε και προσέχουμε πως θα του μιλήσουμε!
- ➔ Σεβόμαστε την ιδιωτικότητα των άλλων! Δεν κοινοποιούμε στο διαδίκτυο φωτογραφίες κάποιου αν δεν έχουμε τη σύμφωνη γνώμη του.
- ➔ Σεβόμαστε τη γνώμη των άλλων, ακόμα κι αν δε συμφωνούμε με αυτήν! Αν δε συμφωνούμε με κάποιον, εκφράζουμε τη διαφωνία μας πολιτισμένα.
- ➔ Αποφεύγουμε τα ΚΕΦΑΛΑΙΑ γράμματα! Οι συνομιλητές μας νιώθουν πως τους υψώνουμε τη φωνή.
- ➔ Γράφουμε με σαφή, κατάλληλο και συνοπτικό τρόπο. Όταν επικοινωνούμε σε επίσημο ύφος, αποφεύγουμε τα greeklish, τις συντομεύσεις και τα emojis.
- ➔ Δεν κάνουμε εμφανείς αποκλεισμούς στο κοινό μας. Δε δημιουργούμε την αίσθηση στους υπόλοιπους ότι είναι αποκομμένοι.
- ➔ Ελέγχουμε πάντα αν όσα μοιραζόμαστε στο διαδίκτυο, είναι έγκυρα! Αναπτύσσουμε κριτική σκέψη και εμπιστευόμαστε το ένστικτο και τη λογική μας.
- ➔ Σκεφτόμαστε πριν προσθέσουμε ή αποδεχτούμε κάποιον φίλο. Αν δεν θέλουμε να μείνουμε σε επαφή μαζί του, δεν τον προσθέτουμε!
- ➔ Δε δημοσιεύουμε υλικό που προστατεύεται από πνευματικά δικαιώματα χωρίς να αναφέρουμε την πηγή.

Τι μπορούμε να κάνουμε αν κάτι μας ενοχλήσει/αναστατώσει σε μια διαδικτυακή συνομιλία;

- ➔ Να διακόψουμε αμέσως την επικοινωνία.
- ➔ Να αποκλείσουμε τα μηνύματα ή το προφίλ που μας ενόχλησε/αναστάτωσε.
- ➔ Να τραβήξουμε ένα στιγμιότυπο οθόνης και να κρατήσουμε τα στοιχεία.
- ➔ Να κάνουμε αναφορά στον ιστότοπο/εφαρμογή/μέσο κοινωνικής δικτύωσης/διαδικτυακό παιχνίδι αν αντιμετωπίσουμε διαδικτυακό εκφοβισμό, αγενές ή ψευδές περιεχόμενο, παρενόχληση.
- ➔ Να μιλήσουμε με κάποιον που εμπιστευόμαστε, τους γονείς μας, έναν δάσκαλο ή έναν άλλο ενήλικα. Μπορούν να μας προσφέρουν πολύτιμη βοήθεια και υποστήριξη.
- ➔ Εάν δεν μπορούμε/θέλουμε να μιλήσουμε με κάποιον από το περιβάλλον μας μπορούμε να καλέσουμε δωρεάν στη Γραμμή Βοήθειας [Help-line.gr](https://www.help-line.gr) στο 210-6007686 ή να επικοινωνήσουμε μέσω chat.

Δραστηριότητα 4 (Παράρτημα 7)

Δείτε τις παρακάτω διαδικτυακές συνομιλίες και αποφασίστε με ποιόν τρόπο θα μπορούσατε να στηρίξετε το παιδί που στοχοποιείται.

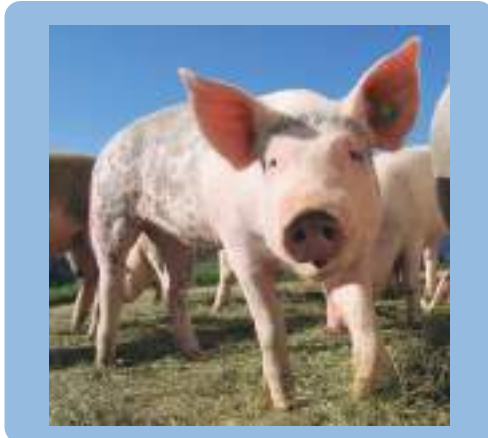
Μα τι θα γίνει με αυτή τη Μαίρη; Πρέπει να την πετάξουμε έξω από το παιχνίδι. Όλο χάνει και μας παίρνει και εμάς η μπύλα. Σας το έχω πει χίλιες φορές. Τα κορίτσια δεν κάνουν για παιχνίδια!

Το σπασικλάκι ο Δημήτρης πάλι πήρε άριστα στο διαγώνισμα των μαθηματικών. Δεν τον αντέχω άλλο. Αύριο θα δει τι θα πάθει από εμένα να μάθει να το παίζει ο εξυπνάκιος της τάξης.

Ρε παιδιά, μα πόσο χοντρή και άσχημη είναι η Τζένη; Μοιάζει με αυτό.

Είδετε ποιος έβαλε υποψηφιότητα για πρόεδρος του δεκαπενταμελούς; Ο Τάσος!!!! Ο Τάσος με το τικ!!! Χαχαχαχαχα!!! Η υποψηφιότητα του έλειπε!!!!

Τι μπορούμε να κάνουμε αν διαπιστώσουμε ότι κάποιος φίλος μας/συμμαθητής μας έχει πέσει θύμα διαδικτυακού εκφοβισμού:

- ➔ Μπορούμε να του εκφράσουμε την υποστήριξή μας με όποιον τρόπο επιλέξουμε ότι μας ταιριάζει.
- ➔ Μπορούμε να αναφέρουμε το περιστατικό σε κάποιον που μπορεί να βοηθήσει – έναν γονέα ή έναν δάσκαλο.
- ➔ Εάν δούμε προσβλητικά σχόλια στο διαδίκτυο μπορούμε να κάνουμε αμέσως αναφορά.

Θυμηθείτε:

Είναι υποχρέωσή μας να αντιδράμε όταν βλέπουμε μη αποδεκτές συμπεριφορές στο διαδίκτυο!

ΕΝΟΤΗΤΑ 3

ΔΕΝ ΕΙΣΑΙ ΜΟΝΗ/ΟΣ

Το διαδίκτυο είναι ένας υπέροχος κόσμος που μας δίνει τη δυνατότητα να μάθουμε, να διασκεδάσουμε και να αλληλοεπιδράσουμε. Υπάρχουν όμως και «δύσκολες στιγμές» που μπορεί να μας συμβούν στο διαδίκτυο. Να θυμάσαι πάντα ότι δεν είσαι μόνος! Οι άνθρωποι που σε αγαπούν είναι εκεί για να σε υποστηρίξουν σε οτιδήποτε σου συμβεί αρκεί να το μοιραστείς μαζί τους.

Το report και το block είναι θάρρος!

Αυτά τα δύο εργαλεία δημιουργήθηκαν και υπάρχουν σε κάθε πλατφόρμα για να σας βοηθήσουν να αντιμετωπίσετε οποιαδήποτε «δύσκολη» κατάσταση στο διαδίκτυο σας αναστατώσει ή σας κάνει να νιώσετε άβολα.

Block & Report λοιπόν σε όποιον ή ότι:

- ➔ Σε εκφοβίζει!
- ➔ Σε παρενοχλεί!
- ➔ Σε ταπεινώνει!
- ➔ Σε αναστατώνει!

Δραστηριότητα 1 (παράρτημα 8)

Χωριστείτε σε μικρές ομάδες μέσα στην τάξη και συζητήστε:

Ο Γιώργος έμαθε από τους φίλους του στο σχολείο για μια νέα διαδικτυακή πρόκληση που κυκλοφορεί στο διαδίκτυο. Πολλά παιδιά έλεγαν ότι κατάφεραν να την ολοκληρώσουν και ότι ένιωσαν πολύ περήφανοι γι' αυτό. Όταν επέστρεψε σπίτι ο Γιώργος έψαξε να τη βρει για να δει τι ακριβώς είναι. Αυτό που είδε όμως τον αναστάτωσε πολύ. Τι έπρεπε να κάνει ο Γιώργος;

Η Μαίρη παρακολουθούσε την αγαπημένη της σειρά στο YouTube. Στη μέση ενός από τα βίντεο, το περιεχόμενο άλλαξε με αποτέλεσμα να δει κάτι πολύ ενοχλητικό. Τι πρέπει να κάνει η Μαίρη;

Ο Μάκης αν και είναι 10 χρονών και δεν επιτρέπεται, δημιούργησε έναν λογαριασμό στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης κρυφά από τους γονείς του. Πολύ συχνά το περιεχόμενο που βλέπει τον κάνει να αισθάνεται άβολα και να νιώθει πολύ άγχος. Τί πρέπει να κάνει ο Μάκης;

Ο Θοδωρής έκανε κλικ σε έναν σύνδεσμο που του υποσχόταν δωρεάν booster για το αγαπημένο του διαδικτυακό παιχνίδι. Αντί για αυτό όμως βρέθηκε να παρακολουθεί ένα πολύ βίαιο βίντεο το οποίο τον αναστάτωσε και του δημιούργησε τέτοια ανησυχία που δεν μπορούσε να κοιμηθεί το βράδυ. Τι θα έπρεπε να κάνει ο Θοδωρής;

Ο Άλκης κατέβασε ένα νέο παιχνίδι για να παίξει στο tablet του. Μόλις άρχισε να παίζει, συνειδητοποίησε ότι το παιχνίδι ήταν πολύ πιο τρομακτικό από ό, τι νόμιζε ότι θα ήταν. Ένιωσε φόβο κι εκείνο το βράδυ είχε εφιάλτες γι αυτό που είχε δει. Τι πρέπει να κάνει ο Άλκης;

Η Πόπη έψαχνε φωτογραφίες στο διαδίκτυο για μια εργασία του σχολείου. Οι περισσότερες από τις φωτογραφίες που βρήκε ήταν χρήσιμες, ωστόσο μερικές από αυτές έδειχναν πράγματα που δεν ήθελε να δει. Η Πόπη άρχισε να ανησυχεί ότι μπορεί να βρει το μπελά της. Τι πρέπει να κάνει η Πόπη;

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

Ποια τα χαρακτηριστικά ενός σωστού πολίτη και ποια τα χαρακτηριστικά ενός σωστού ψηφιακού πολίτη;

ΣΩΣΤΟΣ ΠΟΛΙΤΗΣ	ΣΩΣΤΟΣ ΨΗΦΙΑΚΟΣ ΠΟΛΙΤΗΣ

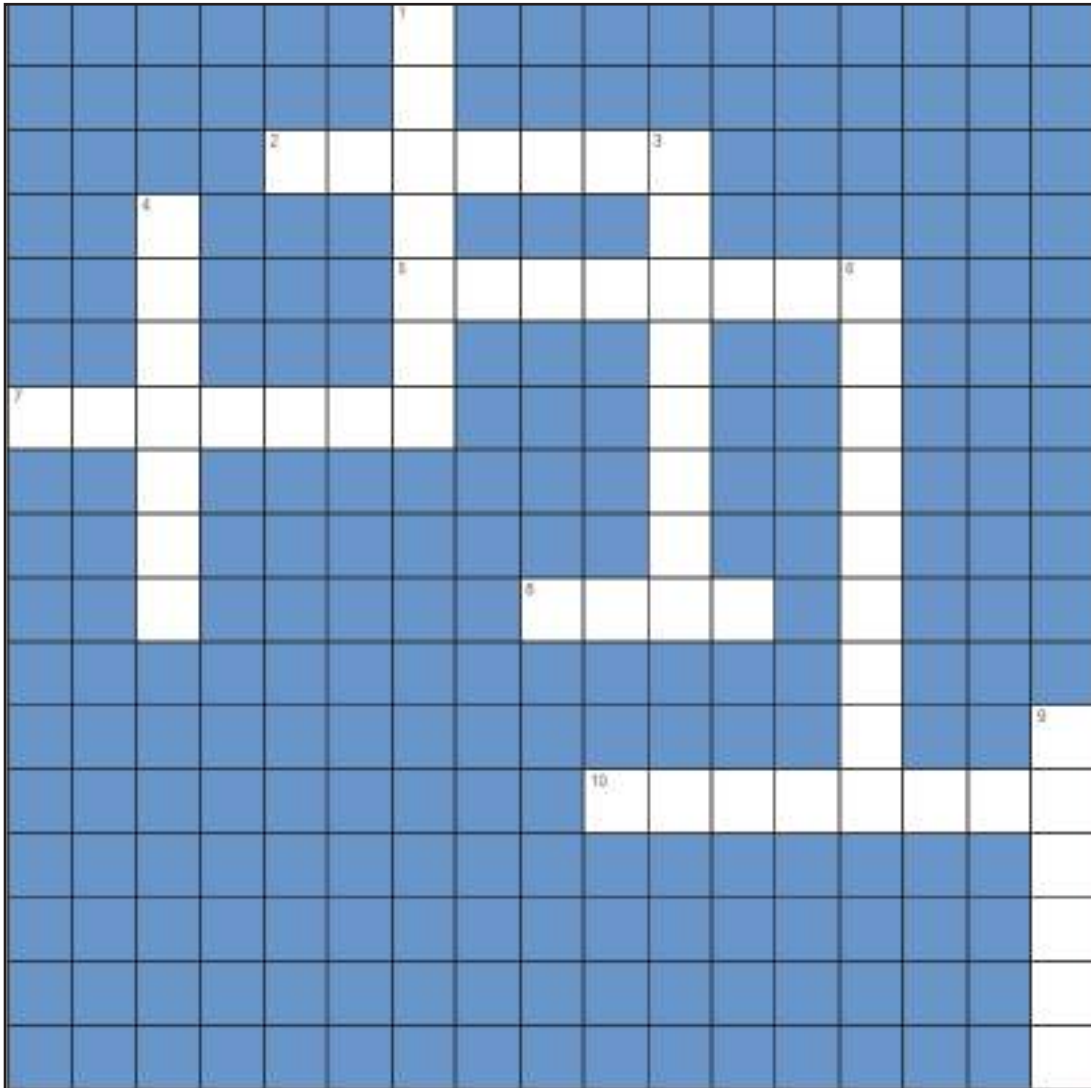
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2

Ποιές από τις παρακάτω έννοιες θεωρείτε ότι αποτελούν δικαίωμά σας και ποιες υποχρεώσεις σας στο διαδίκτυο; Υπάρχουν κάποιες που είναι και τα δυο;

Γνώση, ευγένεια, ισοτιμία, σεβασμός, αναφορά, αξιόπιστη πληροφόρηση, ελευθερία στην έκφραση, ιδιωτικότητα, σεβασμός στο διαφορετικό, πρόσβαση, ασφάλεια, αλληλεγγύη, συναίνεση.

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ	ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3

Οριζόντια

2. Αν κάποιος με ενοχλήσει στο διαδίκτυο το λέω αμέσως σε έναν ..... που εμπιστεύομαι.
5. Έτσι πρέπει να συμπεριφερόμαστε στους άλλους στο διαδίκτυο.
7. Αν νιώσω αναστάτωση από κάτι που είδα στο διαδίκτυο κάνω .....
8. Ελέγχω το χρόνο που δαπανώ στο διαδίκτυο. Βάζω .....
10. Ο πολίτης που χρησιμοποιεί τον ψηφιακό κόσμο με ήθος και ασφάλεια.

Κάθετα

1. Στο διαδίκτυο υπάρχουν και ψέματα. Δεν είναι όλα .....
3. Φίλοι μου στο διαδίκτυο είναι μόνο όσοι γνωρίζω προσωπικά. Οι υπόλοιποι είναι .....
4. Είναι υποχρέωση όλων των παιδιών να επικοινωνούν με ..... στο διαδίκτυο.
6. Κάθε φορά που χρησιμοποιώ το διαδίκτυο αφήνω «ίχνη». Αυτό λέγεται ψηφιακό .....
9. Είναι δικαίωμα όλων των παιδιών να είναι ..... στο διαδίκτυο.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4

Βρείτε τις λέξεις που σχετίζονται με το να είσαι καλός ψηφιακός πολίτης.

Ρ	Ι	Κ	Η	Σ	Ο	Μ	Σ	Α	Β	Ε	Σ
Η	Δ	Κ	Ν	Ψ	Ι	Η	Δ	Ε	Δ	Π	Λ
Σ	Ι	Δ	Υ	Γ	Ν	Ω	Σ	Η	Λ	Α	Γ
Η	Ω	Π	Σ	Λ	Π	Ε	Φ	Β	Β	Η	Δ
Ρ	Τ	Ρ	Ο	Α	Ο	Ο	Ι	Ι	Φ	Η	Α
Ο	Ι	Ο	Ι	Ε	Υ	Γ	Ε	Ν	Ε	Ι	Α
Φ	Κ	Σ	Α	Α	Ι	Ε	Λ	Α	Φ	Σ	Α
Ο	Ο	Β	Κ	Φ	Ν	Η	Ζ	Η	Θ	Μ	Φ
Ρ	Τ	Α	Ι	Μ	Ι	Τ	Ο	Σ	Ι	Β	Ο
Η	Η	Σ	Δ	Ν	Ν	Κ	Ρ	Τ	Ψ	Ω	Ο
Λ	Τ	Η	Α	Ι	Σ	Α	Τ	Σ	Ο	Ρ	Π
Π	Α	Ε	Λ	Ε	Υ	Θ	Ε	Ρ	Ι	Α	Ν

Βρείτε τις λέξεις:

**ΓΝΩΣΗ, ΕΥΓΕΝΕΙΑ, ΙΣΟΤΙΜΙΑ,
ΣΕΒΑΣΜΟΣ, ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ,
ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ, ΙΔΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ,
ΠΡΟΣΒΑΣΗ, ΑΣΦΑΛΕΙΑ,
ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ, ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ**

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5

Τι σημαίνει να είσαι καλός ψηφιακός πολίτης; Συμπληρώστε το κείμενο βάζοντας τις λέξεις στη σωστή θέση.

Για να δημοσιεύσει κάποιος μια φωτογραφία ή ένα βίντεο σου, πρέπει να ζητήσει την _____ σου πριν το κάνει. Το _____ πρέπει να κάνεις κι εσύ αν θες να δημοσιεύσεις φωτογραφία κάποιου άλλου.

Μπορείς να χρησιμοποιείς πλατφόρμες κοινωνικής δικτύωσης μόνο αν είσαι από _____ ετών και πάνω.

Όλα τα παιδιά πρέπει να έχουν ίσες ευκαιρίες _____ στο διαδίκτυο.

Αυτά που βλέπουμε ή διαβάζουμε στο διαδίκτυο δεν είναι όλα _____, οπότε καλό είναι να ελέγχουμε την κάθε πληροφορία που παίρνουμε.

Δεν έχουμε δικαίωμα να χρησιμοποιούμε όποια φωτογραφία/βίντεο ή κείμενο βρίσκουμε στο διαδίκτυο. Είναι _____ άλλων και πρέπει πάντα να αναφέρουμε την _____.

Αν δούμε _____ σχόλια στο διαδίκτυο μπορούμε να κάνουμε _____.
Αστείο είναι όταν γελάμε _____ με αυτό και όχι μόνο ένας! Κανείς δεν πρέπει να _____ στο διαδίκτυο.

Προσέχω ποια _____ δεδομένα μου μοιράζομαι στο διαδίκτυο και με ποιους
Προσέχω τους _____ μου και δεν τους μοιράζομαι με κανέναν!

Παίζω παιχνίδια που είναι για την _____ μου και όχι αυτά που αφορούν μεγαλύτερους γιατί συνήθως είναι πολύ βίαια και αυτό ακόμα και αν δεν το καταλαβαίνω μου κάνει _____.

Ακόμα και αν έχουμε συχνή επικοινωνία με κάποιον και για πολύ καιρό και αισθανόμαστε ότι τον γνωρίζουμε καλά, θυμόμαστε ότι δεν μπορούμε να ξέρουμε ποτέ, εάν κάποιος λείπει την _____ στο Διαδίκτυο. Ακόμα και αν κάποιος μας δείξει τη φωτογραφία του, αυτή η φωτογραφία μπορεί να είναι _____.

ΑΔΕΙΑ

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ

ΠΡΟΣΒΛΗΤΙΚΑ

ΑΛΗΘΕΙΑ

ΙΔΙΟ

ΚΩΔΙΚΟΥΣ

ΠΗΓΗ

ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ

ΑΝΑΦΟΡΑ

ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ

ΕΚΦΟΒΙΖΕΤΑΙ

ΨΕΥΤΙΚΗ

ΗΛΙΚΙΑ

ΚΑΚΟ

ΑΞΙΟΠΙΣΤΑ

ΟΛΟΙ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 6

Χωριστείτε σε 2 ομάδες και διαβάστε το παρακάτω μήνυμα από την ομαδική μιας τάξης. Ποιες είναι οι αρνητικές συμπεριφορές στη συζήτηση; Πώς θα μπορούσαν να ειπωθούν τα αρνητικά σημεία της συζήτησης με έναν πιο θετικό τρόπο;

Μας είπε ο Δ/ντης ότι θα πρέπει να ορίσουμε μια ημερομηνία που μας βολεύει όλους για να πάμε να καθαρίσουμε την ακτή. Εγώ ως πρόεδρος του πενταμελούς προτείνω την Κυριακή 7 Μαρτίου. Τι λέτε; Σας βολεύει όλους;

Και ποιος είσαι εσύ που αποφασίζεις για όλους μας; Σαν πολύ αέρα δεν έχεις πάρει;

Δεν αποφάσισα, πρότεινα! Και μάλιστα σας ρώτησα και περιμένω την απάντησή σας για να αποφασίσουμε όλοι μαζί.

Ναι, ναι σιγά μην πρότεινες. ΑΠΟΦΑΣΙΣΕΣ! Εγώ θέλω να γίνει τον Μάιο! Και όποιος έχει αντίθετη άποψη θα έχει να κάνει μαζί μου...

Τον Μάιο, δε βολεύει. Πολλά παιδιά δίνουν δίπλωμα αγγλικών!

Εσύ ΜΗ ΜΙΛΑΣ! Είσαι κορίτσι... Τα κορίτσια δεν αποφασίζουν!

Μα τι λες; ΣΤΑΜΑΤΑ ΠΙΑ! Τι σημαίνει είσαι κορίτσι; Όλοι έχουμε ίσα δικαιώματα.

Χαχαχα! Κοίτα ποιος μιλάει! Τώρα θα ανεβάσω εκείνη την άθλια φωτογραφία σου από το δημοτικό για να δουν όλοι πόσο χαζός είσαι! Έχεις και άποψη...

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 7

Δείτε την παρακάτω διαδικτυακές συνομιλίες και αποφασίστε με ποιόν τρόπο θα μπορούσατε να στηρίξετε το παιδί που στοχοποιείται.

Μα τι θα γίνει με αυτή τη Μαίρη; Πρέπει να την πετάξουμε έξω από το παιχνίδι. Όλο χάνει και μας παίρνει και εμάς η μπάλα. Σας το έχω πει χίλιες φορές. Τα κορίτσια δεν κάνουν για παιχνίδια!

Το σπασικλάκι ο Δημήτρης πάλι πήρε άριστα στο διαγώνισμα των μαθηματικών. Δεν τον αντέχω άλλο. Αύριο θα δει τι θα πάθει από εμένα να μάθει να το παίζει ο εξυπνάκιος της τάξης.

Ρε παιδιά, μα πόσο χοντρή και άσχημη είναι η Τζέν; Μοιάζει με αυτό.

Είδατε ποιος έβαλε υποψηφιότητα για πρόεδρος του δεκαπενταμελούς; Ο Τάσος!!!! Ο Τάσος με το τικ!!! Χαχαχαχαχα!!! Η υποψηφιότητα του έλειπε!!!!

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 8

Χωριστείτε σε μικρές ομάδες μέσα στην τάξη και συζητήστε:

Ο Γιώργος έμαθε από τους φίλους του στο σχολείο για μια νέα διαδικτυακή πρόκληση που κυκλοφορεί στο διαδίκτυο. Πολλά παιδιά έλεγαν ότι κατάφεραν να την ολοκληρώσουν και ότι ένωσαν πολύ περήφανοι γι αυτό. Όταν επέστρεψε σπίτι ο Γιώργος έψαξε να τη βρει για να δει τι ακριβώς είναι. Αυτό που είδε όμως τον αναστάτωσε πολύ. Τι έπρεπε να κάνει ο Γιώργος;

Η Μαίρη παρακολουθούσε την αγαπημένη της σειρά στο YouTube. Στη μέση ενός από τα βίντεο, το περιεχόμενο άλλαξε με αποτέλεσμα να δει κάτι πολύ ενοχλητικό. Τι πρέπει να κάνει η Μαίρη;

Ο Μάκης αν και είναι 10 χρονών και δεν επιτρέπεται, δημιούργησε έναν λογαριασμό στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης κρυφά από τους γονείς του. Πολύ συχνά το περιεχόμενο που βλέπει τον κάνει να αισθάνεται άβολα και να νιώθει πολύ άγχος. Τί πρέπει να κάνει ο Μάκης;

Ο Θοδωρής έκανε κλικ σε έναν σύνδεσμο που του υποσχόταν δωρεάν booster για το αγαπημένο του διαδικτυακό παιχνίδι. Αντί για αυτό όμως βρέθηκε να παρακολουθεί ένα πολύ βίαιο βίντεο το οποίο τον αναστάτωσε και του δημιούργησε τέτοια ανησυχία που δεν μπορούσε να κοιμηθεί το βράδυ. Τι θα έπρεπε να κάνει ο Θοδωρής;

Ο Άλκης κατέβασε ένα νέο παιχνίδι για να παίξει στο tablet του. Μόλις άρχισε να παίζει, συνειδητοποίησε ότι το παιχνίδι ήταν πολύ πιο τρομακτικό από ό, τι νόμιζε ότι θα ήταν. Ένωσε φόβο κι εκείνο το βράδυ είχε εφιάλτες γι αυτό που είχε δει. Τι πρέπει να κάνει ο Άλκης;

Η Πόπη έψαχνε φωτογραφίες στο διαδίκτυο για μια εργασία του σχολείου. Οι περισσότερες από τις φωτογραφίες που βρήκε ήταν χρήσιμες, ωστόσο μερικές από αυτές έδειχναν πράγματα που δεν ήθελε να δει. Η Πόπη άρχισε να ανησυχεί ότι μπορεί να βρει το μπελά της. Τι πρέπει να κάνει η Πόπη;

Το διαδίκτυο είναι ένας υπέροχος κόσμος που μας δίνει τη δυνατότητα να μάθουμε, να διασκεδάσουμε και να αλληλοεπιδράσουμε. Κάποιες φορές όμως μπορεί να υπάρχουν και δύσκολες στιγμές. Να θυμάσαι πάντα ότι δεν είσαι μόνος! Οι άνθρωποι που σε αγαπούν είναι εκεί για να σε στηρίξουν σε οτιδήποτε σου συμβεί αρκεί να το μοιραστείς μαζί τους.